

Новини. Події. Факти

26 вересня 2017 року в Хмельницькій обласній універсальній науковій бібліотеці відбувся IX обласний Форум бібліотекарів Хмельниччини «**Бібліотек@: знай мрій твори**» приурочений до Всеукраїнського дня бібліотек. В рамках форуму відбувся Ярмарок бібліотечних ініціатив «Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади», який пройшов на території та у стінах обласної універсальної наукової бібліотеки. Відкрила ярмарок директор Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки Катерина Чабан.

На ярмарку свої експозиції представили 23 публічні бібліотеки області, у тому числі 7 сільських, які презентували кращі бібліотечні ініціативи, впроваджені бібліотеками по наданню якісних послуг, запровадженню інноваційних проектів, проведенню інформаційно-просвітницьких заходів.

Після ярмарку в приміщенні читального залу Хмельницької ОУНБ пройшло урочисте засідання з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек.

Із професійним святом представників бібліотек області привітав голова обласної ради Михайло Загородний. У своєму виступі він зауважив, що розвиток будь-якої бібліо-

теки має бути підтриманий органами місцевого самоврядування, особливо в нинішніх умовах децентралізації. Бібліотека має залишатися центром культури, бути сучасним інформаційним центром – розвиватися разом з громадою та не боятися змін. Сьогодні бібліотеки області мають стати інформаційними ланками, які поєднують читачів і управлінські структури, роблять діяльність органів влади прозорою та відкритою для населення. На завершення свого виступу кращі бібліотекарів нагородили грамотами та цінними подарунками за відданість та вагомий внесок у розвиток бібліотечної справи.

Привітав бібліотекарів і начальник управління культури і туризму Хмельницької міської ради Артем Ромасюков, який окреслив значимість бібліотек для суспільства, відзначивши кращих працівників грамотами і подарунками від Хмельницького міського голови.

Заступник начальника управління-начальник відділу управління культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької обласної державної адміністрації Валентина Граділь привітала бібліотечних фахівців області з Всеукраїнським днем бібліотек та нагородила присутніх грамотами управління культури. Також присутніх привітав голова обласної організації профспілки працівників культури Микола Луценко та нагородив грамотами провідних активістів профспілкових організацій.

На форумі відмітили переможців обласного конкурсу бібліотек з національно-патріотичного виховання громадян «Україна починається з тебе». Переможцем у номінації «Краща сільська бібліотека-філія» стала Улашанівська сільська бібліотека-філіал Славутської ЦБС. Переможцем у номінації «Краща центральна

бібліотека об'єднаної територіальної громади» - КЗ «Гуменецька публічна бібліотека». Переможцем у номінації «Краща центральна районна бібліотека» - Красилівська центральна районна бібліотека».

Голова Хмельницького обласного відділення УБА Надія Синиця відзначила активних членів української бібліотечної асоціації та вручила почесні відзнаки і подарунки усім учасникам ярмарку.

Дипломами та подарун-

ками нагороджено переможців ярмарку соціальних ініціатив «Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади», якими стали: Воробіївська сільська бібліотека Білогірського району, Дашковецька сільська бібліотека Виньковецького району, Масівецька сільська бібліотека Хмельницького району, Кам'янець-Подільська центральна міська бібліотека імені Костя Солухи.

Завершився форум бібліотечним бранчем, під час якого учасники урочистей мали змогу обговорити роботу бібліотек області, поділитися послугами, історіями успіху щодо якісного обслуговування місцевих громад.

У ВИПУСКУ:

- Новини. Події. Факти
- Проведення обласного конкурсу
- Результати загальнообласного дослідження
- Найкреативніший керівник
- Кращий методист 2017
- ФотоСушка
- Проекти. Конкурси
- Успішні громади
- Проект «Biblio-FM»
- Діяльність методичного центру обласної бібліотеки
- Знай наших

Проведення обласного конкурсу серед бібліотек «Україна починається з тебе» – запорука обізнаності громадян з національно-патріотичного виховання

На початку 2017 року Хмельницькою ОУНБ за підтримки обласного управління культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької облдержадміністрації, Хмельницького обласного відділення ВГО УБА, обласної організації профспілки працівників культури було здійснено велику роботу по організації та проведенні обласного конкурсу бібліотек з національно-патріотичного виховання громадян «Україна починається з тебе».

Основною метою, яка спонукала до проведення конкурсу, було виявлення та популяризація кращого досвіду, активізації використання інноваційних форм роботи публічних бібліотек області з національно-патріотичного виховання громадян, формування у них національної свідомості та громадянської позиції. Головним завданням конкурсу стало ознайомлення з кращими практиками роботи публічних бібліотек Хмельниччини по формуванню національно-патріотичної обізнаності серед жителів.

Відповідно до положення обласного конкурсу, затвердженого Головним територіальним управлінням юстиції у Хмельницькій області, обласний конкурс проводився в два етапи, включаючи районний та обласний рівень. У другому етапі конкурсу взяло участь 42 бібліотеки, з них: 21 центральна районна, міська бібліотека; 4 міські бібліотеки-філії; 17 сільських бібліотек, в тому числі, 16 бібліотек об'єднаних територіальних громад.

Проаналізувавши конкурсні матеріали, що надійшли до Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки, було виявлено високий рівень роботи по популяризації національно-патріотичного виховання серед жителів громади та відмічено вагомий внесок бібліотек у розбудову свідомості громадян.

В більшій або меншій мірі біблі-

отеками відображено роль формування національно-патріотичної свідомості в додаткових матеріалах, від чого і відштовхувалось журі при визначенні переможців. Загалом, при оцінці матеріалів, перевага надавалася тим бібліотекам, які висвітлювали: повноту розкриття інформації про діяльність бібліотеки з національно-патріотичного виховання; наявність друкованих матеріалів (сценарії масових заходів, прес-анонси, плани роботи клубів за інтересами, посібники малих форм, інформація в періодичних виданнях); створення та поширення в інтернет-ресурсах відеоролику про роботу бібліотеки з національно-патріотичного виховання громадян.

Найповніше стан організації роботи з національно-патріотичного виховання, включаючи друкований матеріал та відео-роботу, було висвітлено: Старокостянтинівською, Кам'янець-Подільською, Славутською, Чермеровецькою, Старосинявською, Новоушицькою центральними бібліотеками, Завадинецькою (Городоцький район), Воробіївською (Білогірський), Грушківською (Летичівська ОТГ) сільськими бібліотеками, Славутською міською бібліотекою для дорослих, Нетішинською бібліотекою-філіалом № 3 та Хмельницькою міською бібліотекою-філією № 2.

Відповідно до правил конкурсу, за підсумками розгляду кращих матеріалів, визначено переможців.

В номінації «Краща центральна районна/міська бібліотека» перемогла **Красилівська центральна районна бібліотека**, яка найбільш інноваційно підійшла до підготовки конкурсних матеріалів. Робота по патріотичному вихованню була представлена у вигляді календаря з фото-світлинами, виділеними датами та коротким описом проведених заходів патріотичного спрямування. Крім того, на огляд була представлена інформаційна тека з додатковими матеріалами.

В номінації «Краща центральна бібліотека об'єднаної територіальної громади» членами журі одногослосно визначено **КЗ «Гуменецька публічна бібліотека»**, якою представле-

но зведений досвід сільських бібліотек Гуменецької об'єднаної територіальної громади. Конкурсні матеріали повноцінно відобразили тісну співпрацю бібліотеки, населення та представників місцевого самоврядування у проведенні низки соціокультурних заходів національно-патріотичного спрямування, також фахівцями представлено низку відеоробіт, які висвітлені на усіх веб-ресурсах бібліотеки.

Улашанівська сільська бібліотека Славутського району, окрім соціокультурної діяльності, представила ряд публікацій у регіональні ЗМІ про проведеної роботу. Також окреслила значимість краєзнавчої діяльності у національно-патріотичному вихованні громадян та стала переможцем обласного конкурсу «Україна починається з тебе» в номінації «Краща сільська бібліотека-філія».

Крім традиційних підходів до оформлення конкурсних матеріалів, бібліотеками області були представлені сучасні заходи з новими формами роботи для відвідувачів бібліотек.

У своїх творчих роботах бібліотеки показали роль краєзнавчої діяльності як основної складової національно-патріотичної свідомості громадян. Адже не знаючи минулого свого краю не можеш стати освіченою людиною, патріотом своєї Батьківщини.

Сучасна бібліотечна спільнота, як ніхто інший, спрямовує свою діяльність на утвердження в державі патріотизму, посилення моральної складової в загальній системі формування національної гідності, готовності відстоювати інтереси держави, поглиблення знань про державну символіку. Організація та проведення таких конкурсів як обласний конкурс бібліотек з національно-патріотичного виховання громадян «Україна починається з тебе» ще раз доводить свою необхідність, дозволяє активізувати та представити жителям Хмельниччини значимість проведення роботи по формуванню національно-патріотичної свідомості громадян.

Тетяна Грудецька,
завідуюча відділом науково-методичної
роботи та інновацій у бібліотечній справі
Хмельницької ОУНБ

Результати загальнообласного дослідження «Визначення поняття «патріотизму» у розумінні сучасного користувача бібліотеки»

Метою дослідження було: отримання інформації щодо розуміння користувачами бібліотек поняття «патріотизму» та визначення факторів, що впливають на рівень патріотизму серед користувачів бібліотек області.

Завданням дослідження стало:

- **вивчення** думки респондентів щодо розуміння поняття «патріотизму»;
- **вивчення** думки респондентів щодо сучасників - патріотів України;
- **виявлення** рівня обізнаності респондентів щодо історії виникнення та значення національної символіки України;
- **виявлення** думки респондентів щодо почуттів, які вони переживають та те, чим вони пишаться у відношенні до України;
- **визначення** рівня впливу бібліотеки на розвиток патріотизму серед українців;
- **визначення** кроків бібліотеки для розвитку патріотизму серед українців;
- **визначення** найбільш сприятливих форми виховання у формуванні патріотизму.

Об'єктом дослідження стали користувачі і бібліотечні працівники бібліотек Хмельниччини.

Предметом дослідження стали роль і місце бібліотек у формуванні патріотичних почуттів серед користувачів, їх потреби та проблеми.

Дослідження було проведено методом онлайн-анкетування в програмі **Google form**. В дослідженні взяли участь **352** респонденти (*користувачі бібліотек області*). **29,5%** респондентів - це працівники культури, **27%** учнівська молодь, **10,2%** працівники освіти (педагоги, вихователі). Інші **33,3%** респондентів мають різні професії.

54% респондентів вважають, що любов до Батьківщини це і є патріотизм,

42,9% вважають, що це гордість за свою країну та її досягнення, **26,1%** - бажання жити і працювати на благо країни, **22,2%** вважають патріотизмом готовність захищати батьківщину.

88,8% вказали, що вважають себе патріотами своєї країни, **4%** не вважають себе патріотами країни, **7,1%** не змогли відповісти.

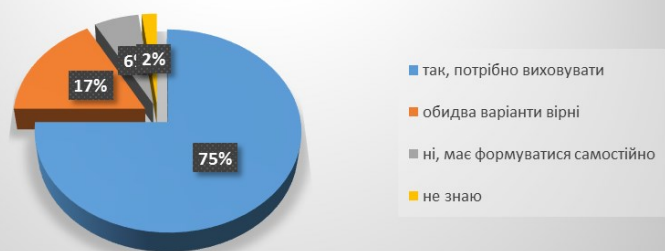
86,4% опитаних респондентів вважають справжніми патріотами учасників АТО. Серед інших відповідей респонденти до патріотів віднесли: Ліну Костенко, Святослава Вакарчука, Оксану Радущинську, Світлану Талан, Олександра Цисара, Станіслава Кульчицького, Василя Стуса, В'ячеслава Чорновола, Михайла Грушевського, Василя Симоненка, Олександра Довженка і Богдана Хмельницького, Сергія Нігояна.

61% усіх опитаних респондентів знають історію виникнення і значення

Гострішою проблемою, що сьогодні стоїть перед молоддю, на думку **54,8%** усіх опитаних респондентів, є безробіття. На другому місці - алкоголізм, вказали **42,3%** від усіх опитуваних. **37,8%** - вказали відсутність підтримки від держави. Серед інших проблем найбільше відсотків набрали: наркоманія, куріння, проблеми зі здоров'ям, злочинність, морально етична деградація суспільства, корупція, брак матеріальних ресурсів, економічна ситуація в країні. Дивлячись на всі ці проблеми **38,6%** респондентів вважають, що ситуація в країні може вплинути на реалізацію їх життєвих планів, а **16,8%** повністю впевнені в цьому. Тому з огляду на ці всі питання, **75%** респондентів вважають, що патріотизм обов'язково потрібно виховувати у молоді.

94,3% респондентів вважають, що саме бібліотека впливає на розвиток

Думка респондентів щодо необхідності виховання патріотизму у молоді

національної символіки України. **19,6%** знають лише значення символіки, **12,8%** - лише історію виникнення. **5,1%** респондентів не знають взагалі ні історії виникнення, ні значення. На ці категорії користувачів потрібно звернути увагу при плануванні роботи з національно патріотичного виховання у бібліотеках.

Найбільший відсоток респондентів (від **40%** до **60%**) відчувають у відношенні до України почуття надії, любові, гордості і поваги. Але є й такі, що відчувають розчарування, недовіру і антипатію (від **1%** до **17%**).

Більше **40%** респондентів пишаться минулим України, духовністю народу. Більше **20%** пишаться культурою країни, спортивними досягненнями, мистецтвом та армією України. Інші респонденти вказали, що пишаться науковими і технічними досягненнями, системою освіти, захистом прав і свобод громадян, системою соціального забезпечення, зовнішньою політикою, економічним розвитком та внутрішньою політикою країни.

патріотизму серед українців. Тому серед кроків, які вони пропонують для розвитку патріотизму, має бути проведення різноманітних патріотичних заходів, надання їм національного колориту, більше розповідати про культуру України, відомих сучасних митців. Найбільш сприятливими формами у вихованні патріотизму, респонденти назвали цікаві зустрічі з учасниками АТО, Героями України під час проведення соціокультурних заходів. **50%** респондентів не змогли відповісти на дане запитання, це найбільший відсоток серед усіх запитань, що залишились без відповіді респондентів, що свідчить про погане інформування бібліотекою користувачів про заходи, які проводяться бібліотеками з національно-патріотичного виховання, або просто не розуміння поставленого запитання.

Наталія Поліщук,
завідуюча сектором соціологічних досліджень та розвитку РТЦ
Хмельницької ОУНБ

Найкреативніший керівник

20 – 22 червня 2017 року в рамках семінару: «Трансформація публічних бібліотек в умовах адміністративної реформи» проведено конкурс на кращий відеопрезентаційний матеріал «Найкреативніший ке-

рівник року» серед директорів ЦБС, ЦРБ та ЦМБ області.

Основним завданням було - виявити найкреативнішого керівника бібліотеки, сучасного менеджера, ініціатора інновацій у забезпеченні бібліотечними послугами мешканців громад.

На конкурс були представлені відеоролики та презентації до 3 хвилин.

У своїй роботі конкурсанти висвітлювали свою діяльність як керівника бібліотеки на займаній посаді. А саме:

- як змінилась бібліотека/бібліотечна робота під час роботи керівника на займаній посаді;
- які інновації було запроваджено, проекти реалізовано, зміни ініційовано;
- як керівник сприяє налагодженню приємної робочої атмосфери та згуртованості колективу;
- як керівник прагне навчатись і відкривати нові горизонти та результати цих прагнень (участь у

заходах, що стосуються адвокаційної діяльності, участь в проєктах, тренінгах, навчаннях тощо);

- участь у професійних та громадських спілках;

- як керівник налагоджує співпрацю з владними структурами, організаціями, громадськістю, ЗМІ.

Переможцем конкурсу визначено **Слободян Олену Леонідівну** - директора Ярмолинецької ЦБС.

Кращий методист 2017

8 грудня 2017 року в рамках лабораторії професійної майстерності методиста «Роль методичної служби у сприянні інноваційному розвитку бібліотек» проведено конкурс професійної майстерності «Кращий методист 2017», який проходив у декілька етапів.

Конкурс проведено з метою виявлення, поширення і стимулювання інноваційного досвіду роботи методичних фахівців.

Основні завдання конкурсу: підвищення престижу професії шляхом виявлення кращих фахівців; стимулювання професійної творчості методистів; підвищення мотивації до професійного росту, обмін досвідом між учасниками конкурсу, ознайомлення з новими ідеями, засобами та методами роботи.

За звання «Кращий методист

2017» змагались методисти Городоцької, Летичівської, Новоушицької, Ярмолинецької центральних районних бібліотек та Кам'янець-Подільської центральної міської бібліотеки імені Костя Солухи.

Конкурсанти продемонстрували свою компетентність, інноваційний досвід методичної роботи, кмітливість, творчі здібності. У першому завданні «Візитівка» кожен учасник представляв себе та своє захоплення. Форма виступу залишалась за вибором конкурсантив: у віршованій формі, прозі, інсценівці, театралізації, відеоролику, мультимедійній презентації.

У другому завданні конкурсу «Питання - відповідь» кожен учасник відповідав на ряд запитань протягом 1 хвилини. На завдання були розроблені конкретні питання, рівноцінні для усіх учасників.

«Методист – це клас!» – це третє завдання, під час якого конкурсанти рекламували свою професію. Формат реклами кожен учасник обирав самостійно. Оцінювалась: кмітливість, новаторський підхід до вирішення поставлених завдань.

І четверте завдання «Світ моїх захоплень» – дало можливість учасникам розповісти про своє особисте захоплення. Кожен розповідав про своє хобі, наочно демонструвались і фото захоплень.

Переможця конкурсу визначили

ли учасники лабораторії професійної лабораторії методиста шляхом таємного голосування. Ним стала **Бутельська Надія Олександрівна** – провідний методист Городоцької ЦРБ, яка набрала найбільшу кількість голосів. Всі учасники конкурсу, по завершенню, отримали подарунки, а переможця нагороджено дипломом.

Фотосушка

«Фотосушка» – формат виставки, що об'єднує фотографів різного калібру – любителів і професіоналів, логографів і прихильників традиційної зйомки. Формат фотосушки такий:

- кожен відвідувач фотовиставки «Сушка» може стати її учасником, на це і розрахована виставка;

- на натягнутих мотузках розвішуються фотографії з обраної теми заходу;

- будь-який відвідувач може забрати собі фото, що сподобалось, наприкінці «Сушки», попередньо його забронювавши.

Стати учасником фотовиставки дуже просто: треба роздрукувати свої фото у форматі А4 (в куточку обов'язково вказується ім'я фотографа і номер телефону) і передати фотографії завчасно. Або ж, прийшовши на сам захід, вивісити фотографії на вільні прищепки самостійно (інформація з Фейсбук).

Вже традиційним стало під час проведення семінару директорів використовувати різноманітні інноваційні форми та методи роботи. Так, під час цьогогорічного семінару «Трансформація публічних бібліотек в умовах адміністративної реформи» втретє пройшла акція

«Фотосушка», метою якої стало представлення кращого колективного фото.

Кожен керівник мав можливість оцінити представлені фотографії та визначити найкращі способом анонімного голосування.

За результатами голосування найбільше голосів отримали фото: Білогірської ЦБС у номінації «Мандри», Новоушицької ЦБС у номінації «Емоції» та Хмельницької міської ЦБС у номінації «Робота».

Проекти. Конкурси.

25 вересня 2015 року 193 держави-члени Організації Об'єднаних Націй на Саміті зі сталого розвитку у Нью-Йорку одностайно прийняли нову глобальну програму сталого розвитку, що містить 17 цілей, яких світ має досягнути до 2030 року. 1 січня 2016 року розпочався відлік часу і з кожним днем його стає дедалі менше для досягнення 17 амбітних цілей.

Досягнення цілей сталого розвитку починається з кожного з нас. Це яскраво демонструє команда громадської організації «Агенція сталого розвитку АСТАР» – платформи, де громадські організації, компанії, фундації та ідейні лідери об'єдналися з метою створення та впровадження реальних кроків для сталого розвитку. Її гаслом є принцип «Творимо майбутнє змінюючи сучасність». Команда АСТАРу працює, сповідуючи 17 принципів сталого розвитку ООН, які охоплюють всі необхідні для гідного життя у сучасному світі напрямки: органіку, економіку, стратегічне планування, розвиток громад та територій, освіту, якісну медицину, культуру і духовність.

Громадська організація «Агенція сталого розвитку АСТАР» ініціювала в Хмельницькій області соціальний міні грантовий проект «17 цілей сталого розвитку». Дана грантова програма здійснювалась на регіональному рівні в рамках Стратегії регіонального розвит-

ку Хмельницької області на 2016-2020 роки. Метою міні грантової програми було: донесення до жителів Хмельниччини ідеї про важливість реалізації 17 цілей сталого розвитку ООН; реалізація на Хмельниччині програми 17 цілей сталого розвитку ООН; популяризація цілей сталого розвитку.

Участь в конкурсі мали можливість прийняти усі без винятку сільські, селищні та міські громади. Бюджет конкурсу склав 17 тис грн. Команда АСТАРу відбрала 17 мікропроектів-переможців, бюджетом 1 тис. грн кожен.

До цілей сталого розвитку не залишилась байдужою і бібліотечна Хмельниччина. Колективи 7 публічних бібліотек області вибороли перемогу у конкурсі серед 17 претендентів та отримали кошти у розмірі 1 тис. грн.

Переможці:

- Волочиська центральна бібліотека з проектом «Ринок професій XXI століття». Мета – організація зустрічі майбутніх випускників шкіл з представниками різних професій.

- Кам'янець-Подільська міська централізована бібліотечна система, бібліотека-філія № 6 для дітей, Галенко Олена Миколаївна з соціальним проектом «Бєбі-сіттер». Мета – купівля розвиваючих ігор для дітей-користувачів бібліотеки.

- Центральна бібліотека Полонської міської ради ОТГ з проектом «Симфонія фарб» (популяризація творчості художників-земляків). Мета – купівля фотоапарата для створення виставки-галереї творчих робіт художників Полонщини.

- Геофіпольська Центральна районна бібліотека, Рудик Світлана Анастоліївна з проектом «Теплом зігрємо

серця». Мета – соціальна реабілітація дітей-інвалідів. Придбання квілінгу, конструкторів, пазлів, кубиків, пластиліну, пальчикових фарб, гуаші, кольорового паперу, альбомів, картону.

- Комунальне підприємство «Агенція місцевого розвитку» Хмельницької районної ради, Філіпенко Зоя Вікторівна з проектом: «Rest for bicycles». Мета – встановлення велопарковки на території Хмельницької центральної районної бібліотеки за адресою: пров. Вовчогоранський 3, смт Чорний Острів.

- Сокиринська сільська бібліотека Чемеровецького району з проектом «Зробимо чистою нашу річку». Мета – разом з активними читачами бібліотеки очистити річку вздовж села.

- Сутковецька сільська бібліотека Ярмолинського району з проектом «Чисте село». Мета – виявлення стихійних сміттєзвалищ на території села Сутківці та прийняти активну участь у їх ліквідації.

Взявши участь у конкурсі від АСТАР працівники бібліотек-переможців переконалися, що й вони частково здатні вирішувати проблеми людства на локальному рівні – в своєму районі, місті, селі.

Використані джерела:

1. Агенція сталого розвитку [Електронний ресурс] : офіційний сайт Агенція сталого розвитку. - Режим доступу: <http://astar-agency.com/> - Назва з екрана.

2. 17 цілей сталого розвитку - відлік часу пішов [Електронний ресурс] : сайт Зелена Хвиля. - Режим доступу: <http://ecoclubua.com/tag/stalyj-rozvytok/>. - Назва з екрана.

Успішні громади

Ганнопільська ОТГ була створена 13 серпня 2015 року. До її складу увійшли 16 населених пунктів, на території яких розміщені 11 бібліотек сіл: Ганнопіль, Соснівка, Хоросток, Довжки, Клепачі, Киликів, Малий Скнит, Великий Скнит, Нараївка, Хоняків, Понора.

Однією з найуспішніших бібліотек, що діє на території громади, є Ганнопільська сільська бібліотека, відкриття якої відбулося 12 травня 2017 року. В бібліотеці зроблено капітальний ремонт і після реконструкції вона має естетично оформлені кімнати із сучасними меблями та комп'ютерною технікою.

Користувачам бібліотеки надаються послуги безкоштовного доступу до мережі Інтернет, наявний Wi-Fi доступ, ведеться веб-сайт <http://gl.kl.com.ua/> та сторінка у мережі Фейсбук.

На даний час у бібліотеці діє абонемент для дорослих користувачів та учнів старших класів, учнів 1-9 класів, абонемент для дошкільнят, читальний зал та Інтернет-центр.

Також в рамках відзначення Дня Європи в Україні у бібліотеці

було відкрито Пункт Європейської інформації, в якому надаються послуги інформування населення про європейські цінності та досвід.

Крім того ще дві бібліотеки об'єднаної територіальної громади мають комп'ютери, підключені до мережі Інтернет. Це бібліотеки сіл Малий Скнит і Понора.

Гуменецька ОТГ також була створена 13 серпня 2015 року.

Рішенням двадцятої (позачергової) сесії VII скликання Гуменецької сільської ради створено **комунальний заклад «Гуменецька публічна бібліотека»** з правом юридичної особи за адресою колишньої Гуменецької сільської бібліотеки-філії та затверджена структура комунального закладу. У комунальний заклад «Гуменецька публічна бібліотека» входить 3 бібліотечних пункти (Абрикосівський, Супрунковецький, Великозаліський) та 9 філій (Залісько - 2, Голосківська, Пудлівецька, Слобідко-Гуменецька, Вербецька, Колубаївська, Нігинська, Сахкамінська та Думанівська).

З метою покращення умов праці для працівників були придбані та встановлені енергозберігаючі вікна у КЗ «Гуменецька публічна бібліотека» в кількості 8 шт. та

металопластикові двері в кількості 3 шт., зроблено ремонт коридору. У Думанівській філії зроблений ремонт приміщення та проведено централізоване опалення.

Фонди філій та бібліотечних пунктів комунального закладу поповнювалися періодичними виданнями за рахунок акції «Подаруй бібліотеці книгу». Також протягом 2016 – 2017 років у фонди КЗ «Гуменецька публічна бібліотека» за Державною програмою надійшло 364 примірники на суму – 26278 грн.

КЗ «Гуменецька публічна бібліотека» має 3 комп'ютери з доступом до мережі Інтернет та принтер. До кінця 2017 року планується придбання ноутбуків у всі філії та бібліотечні пункти КЗ «Гуменецька публічна бібліотека».

Вся соціокультурна діяльність філій та бібліотечних пунктів КЗ «Гуменецька публічна бібліотека» висвітлюється на сайті Гуменецької об'єднаної територіальної громади в розділі «Життя громади».

Створена сторінка бібліотеки у соціальній мережі Facebook .

Проект «Biblio - FM»

Дашковецька сільська бібліотека Вільковецького району вже має досвід реалізації цікавих проектів. У 2011 році завдяки Програмі «Бібліоміст» та перемозі у конкурсі «Реалізація нових бібліотечних послуг з використанням мережі Інтернет II» у бібліотеці з'явилося 3 комп'ютери та надається безкоштовний доступ до мережі Інтернет усім користувачам.

Досвід показує, що найактивнішими користувачами Інтернет є молодь. Крім спілкування у соціальних мережах, підготовці до навчального процесу, перегляду новин, все більшою популярністю користуються послуги інтернет-магазинів, придбання квитків, веб-банкінгу та пошуку роботи.

Не залишаються осторонь і потреби у інформації старшого покоління, яке за повсякденними клопотами сільського життя все не знайдуть часу оволодівати сучасними засобами комунікацій.

«Усе нове – це добре забуте старе», так одного дня вирішила ініціативна група і взялася за новий проект - встановлення радіомовлення в своєму рідному селі. Адже радіоприймачі є майже у кожній господі. Жителі громади зможуть отримувати найактуальнішу інформацію із перших вуст: оголошення про різноманітні заходи, оповіщення із цивільного захисту, актуальні обговорення діяльності

органів місцевого самоврядування, •розповідати про сучасних героїв, про патріотів, про талановиту і перспективну молодь, про успіхи і перемоги наймолодших дашківчан;

•створити комфортне середовище і оптимальні умови для духовного, культурного, інтелектуального розвитку села.

Очікувані результати:

В ході реалізації проекту «Biblio - FM» бібліотека отримає можливість донести слухачам «гарячі» новини, термінові оголошення та повідомлення.

Проект сприяє об'єднанню соціально активної частини громади, тих, хто живе турботою і любов'ю про рідне село та його мешканців.

Ціль проекту:

•правдиве і об'єктивне висвітлення подій із життя громади, оперативна передача важливої для населення інформації;

•універсальне спрямування програм, тобто для всіх жителів в однаковій мірі, незалежно від рівня їхніх доходів;

•виготовлення аудіо роликів соціального характеру на теми: «Бездоглядні діти», «Соціальний захист», «СНІД», «Алкоголізм – чума XXI століття», «ВІЛ-інфіковані», «Туберкульоз», «Інвалідність», «Пенсійний захист»;

•підвищення іміджу бібліотеки не тільки як культурного, освітнього і дозвіллеквого центру, а й основного інформаційного центру.

Завдання проекту:

•привернути увагу жителів села до проблем сьогодення;

•створити на базі бібліотеки центр оперативного інформування громади;

•Налагодити співпрацю з усіма організаціями та установами села і району, пошук шляхів вирішення будь-яких проблемних питань;

•надавати роз'яснення на запити слухачів, залучаючи кваліфікованих спеціалістів;

•створити комфортне середовище і оптимальні умови для духовного, культурного, інтелектуального розвитку села.

Очікувані результати:

В ході реалізації проекту «Biblio - FM» бібліотека отримає можливість донести слухачам «гарячі» новини, термінові оголошення та повідомлення.

Проект сприяє об'єднанню соціально активної частини громади, тих, хто живе турботою і любов'ю про рідне село та його мешканців.

Реалізація проекту:

Два рази в тиждень виходить в ефір програма за участі працівника бібліотеки, директора сільського будинку культури та сільського голови. В програму входить інформація різних напрямків, а саме: оголошення про соціокультурні заходи у бібліотеці, у будинку культури, в селі; нові надходження книг до бібліотеки; проведення та рішення сесій сільської ради; роботу місцевого КП «Дашкомсервіс»; привітання з релігійними та державними святами; привітання з днем народження. При виникненні надзвичайних ситуацій (до прикладу – відключення водогону, електропостачання та ін.) готується додатковий ефір. На замовлення слухачів транслуються музичні вітання та робляться підбірки творів українських письменників та композиторів.

На даний момент готується до виходу програма для жителів села з привітанням до свята Миколая та програма Новорічного вечора відпочинку.

Система підвищення кваліфікації бібліотечних фахівців, як успішна складова діяльності методичного центру обласної бібліотеки

Відділ науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки є методичним центром, головною базою передового досвіду та підвищення кваліфікації для бібліотек області.

Кадровий потенціал бібліотек майже не оновлюється молодими фахівцями, інколи вакансії заповнюються людьми без спеціальної освіти, які потребують перенавчання та отримання спеціальної бібліотечної освіти. Проаналізувавши склад бібліотечних фахівців, лише 24% мають вищу спеціальну освіту (48% – базову), за стажем роботи до 3-х років працює 10%, понад 20 років – 47%, за віковим складом 48% працівників від 45 до 60 років, 8% – фахівці, яким понад 60 років. Більш гостро дана ситуація спостерігається у публічних бібліотеках, які відійшли у власність ОТГ, обслуговування яких здійснюють 482 працівники (38% від загальної кількості), з них: 16% мають вищу спеціальну освіту, 55% – базову; за стажем роботи 10% працівників працюють до 3-х років, понад 20 років – 49%. За віковим складом до 30 років – 8%, від 45 – 60 років – 52%, від 60 років – 8%.

У Хмельницькій області за останні роки сталися великі зміни, пов'язані з широким використанням новітніх інформаційних технологій. Бібліотека перетворилася на сучасний інформаційний центр з інтегрованою автоматизованою технологією виконання бібліотечних процесів. У зв'язку з нестримною модернізацією бібліотечної техніки та технологій, зміною інформаційних запитів, появою нових видів документів бібліотека, як ніколи, потребує кваліфікованих кадрів. Працівники ОУНБ, виступаючи головним методич-

ним центром області, постійно працюють над підвищенням кваліфікації, адже підвищення фахового рівня бібліотечних працівників залишається однією з найважливіших функцій діяльності обласної бібліотеки.

В умовах інформаційних технологій важливим фактором, який впливає на систему підвищення кваліфікації є комп'ютеризація бібліотек. Із загальної кількості лише 39% бібліотек комп'ютеризовано (33% – сільські бібліотеки), підключено до мережі Інтернет 26% бібліотек. Із загальної кількості бібліотек ОТГ 37% комп'ютеризовано, з них 26% з підключенням до мережі Інтернет (33% сільських бібліотек мають комп'ютерне обладнання, але лише 19% з них підключені до Інтернету).

Робота по підвищенню кваліфікації потребує удосконалення системи з урахуванням впровадження інформаційних технологій у процеси роботи, використання інтерактивних форм навчання, повинна мати системний характер, в якій всі форми і методи перебували б у таких співвідношеннях, які фіксують заздалегідь визначені властивості і результати. Основу системи підвищення кваліфікації складає сукупність взаємопов'язаних форм навчання, які організуються для всіх категорій бібліотечних працівників і проводяться в послідовності та з певною періодичністю.

Форми навчань та їх тематика визначаються за результатами опитування директорів та методистів центральних бібліотек.

У бібліотеці розроблені цільова програма підвищення кваліфікації бібліотечних працівників, обласна програма «Обласна бібліотека – бібліотекам села».

В рамках цільової програми, для працівників сільських бібліотек проводяться: тренінг-семінари в рамках творчо-професійної студії «Сучасна бібліотека: нові вимоги, нові можливості»; зональні семінари практикуми («Управління краєзнавчими інформаційними ресурсами: традиції і нові тенденції»), «Інноваційні форми бібліотечного обслуговування», «PR власними руками»; тренінги («Проектна діяльність бібліотеки. Участь у проєктах, залучення позабюджетного фінансування», «Реклама як необхідна складова маркетингової політики бібліотеки», «Сучасні інформаційні технології в діяльності сільської бібліотеки», «Основи іміджу бібліотеки»), майстер-класи («Бібліотека – центр громадської активності села», «Складові бібліотечного лідерства»), дні обласної бібліотеки, базою проведення яких є центральні районні, міські бібліотеки. Вже традиційно, на базі обласної наукової бібліотеки, організовується та проводиться бібліодень сільського

бібліотекаря в ОУНБ. Учасники мають змогу отримати нові знання, ознайомитися з традиційними та інноваційними формами роботи, представити діяльність бібліотеки та ознайомитися з досвідом роботи колег.

Однією з найбільш розповсюджених традиційних форм підвищення кваліфікації залишаються семінари та семінари-практикуми. Протягом останніх років їх тематикою були питання формування бібліотечного фонду в сучасних умовах, патріотичне виховання підростаючого покоління, етика бібліотечного обслуговування, краєзнавча діяльність бібліотек, впровадження в практику роботи бібліотек УДК.

Більш змістовною формою підвищення кваліфікації є науково-практична конференція, яка щорічно проводиться в рамках святкування Всеукраїнського дня бібліотек. Участь у ній дозволяє проявити уміння аналізувати та представити передовий досвід.

Крім використання традиційних форм підвищення кваліфікації постійно ведеться пошук сучасних, ефективних форм підвищення кваліфікації.

Освоєння нових інформаційних технологій дозволяє проводити онлайн-навчання: інформаційні вебінари («Практична медіаграмотність», «Інтернет-реклама бібліотеки», «Можливості соціальних мереж для пошуку та розширення кола партнерів бібліотек»), веб-майстер-класи («Нові форми книжкових виставок та їх оформлення»), онлайн семінар-практикум («Інноваційні форми бібліотечного обслуговування»), практикуми в онлайн-режимі. Новою формою занять в системі підвищення кваліфікації є скайп-години

професійного спілкування. Під час проведення такого заходу піднімаються актуальні проблеми з бібліотечної справи та методи їх вирішення.

З 2005 року в області проводяться льено у виданні за підсумками яр-професійні навчання керівного складу марку «Представлення кращих ініціатив, або як бібліотеки ярмаркують». Центральних районних, міських бібліотек: семінар директорів або літній клуб бібліотечних менеджерів та лаборато-кваліфікації кадрів відіграє видавничу діяльність. Щорічно відділом науково-методичної роботи та інновацій

Не залишаються без професійного у бібліотечній справі до друку готуються: методичні поради, інформаційні листи, практичні інструкції, довідково-бібліографічних, краєзнавчих видання з досвіду роботи, аналізи

Повні тексти видань розповсюджуються в електронному вигляді на сайті Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки в розділі «Бібліотекарю».

Працівниками науково-методичного відділу вивчається та узагальнюється цікавий досвід роботи бібліотек області, щоквартально виходить електронний бюлетень «Кращий методичний центр бібліотечного відділу вивчається та узагальнюється цікавий досвід роботи бібліотек області, щоквартально виходить електронний бюлетень «Кращий методичний центр бібліотечного відділу вивчається та узагальнюється цікавий досвід роботи бібліотек області, щоквартально виходить електронний бюлетень

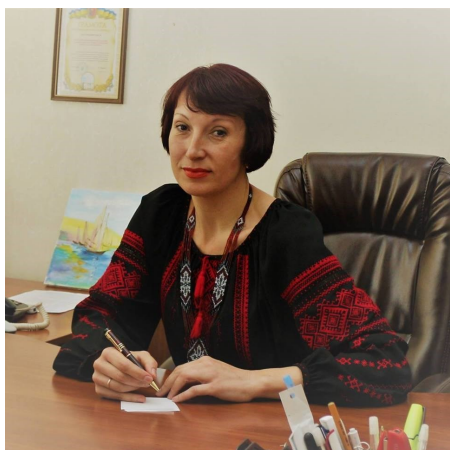
На сайті бібліотеки створено сторінку «Бібліотекарю», яка постійно наповнюється актуальною інформацією з питань бібліотечної справи, що допоможе підвищити професійну майстерність.

З метою вдосконалення професійної компетентності фахівців методичних служб області, обміну досвідом місцевих громад створено онлайн-клуб «Сучасна бібліотека: розвиваємо місцеві громади», який став своєрідним підсумком впровадження інноваційних форм та новітніх технологій в бібліотечній практиці, реалізації бібліотечних проектів. Кращі ініціативи було узага-

Професія бібліотекаря вимагає постійного оновлення знань та глибокої обізнаності з питань бібліотечної справи. Фахівці бібліотек мають постійно працювати над собою, підвищувати свій фаховий рівень, самовдосконалюватися.

*Тетяна Грудецька,
завідуюча відділом науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі
Хмельницької ОУНБ*

Знай наших!

Її покликання - бібліотека!

Чабан Катерина Анатоліївна - директор Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки у жовтні відзначила свій 50-літній ювілей. Чудова пора року наділила її чарівністю та невичерпною енергією.

Народилась Катерина Анатоліївна 8 жовтня 1967 року у селищі Білогір'я Хмельницької області у сім'ї працівників культури.

Дитинство Катерини Анатоліївни пройшло у с. Ружична Хмельницького району, тут відвідувала дитячий садок, Ружичнянську середню загальноосвітню школу. На відмінно закінчила Хмельницьку середню школу №19 з поглибленим вивченням англійської мови.

Свою трудову діяльність почала у 1985 році у Хмельницькій районній дитячій музичній школі на посаді завгоспа, у тому ж році перейшла на роботу до Хмельницької районної бібліотеки, де зрозуміла, що бібліотека-це покликання. Саме тому, поєднуючи роботу із навчанням, у 1986 році вступила до Київського державного інституту культури ім. О.С.Корнійчука, де по закінченні отримала фах бібліотекаря-бібліографа.

Починаючи з 1987 року впродовж 13 років працювала у Хмельницькій обласній бібліотеці для юнацтва на посадах бібліотекаря читального залу, відділу мистецтв, методиста, завідувачою відділом реклами та зв'язків з громадськістю.

З 2001 по 2006 рік працювала у науковій бібліотеці Хмельницького національного університету на посаді головного бібліотекаря, завідувачою науково-методичним відділом. Займалась розробкою та упорядкуванням нормативно-правової бази у бібліотечній сфері (інструкцій, положень, правил на бібліотечні процеси), узагальненням діяльності та наданням допомоги бібліотекам вищих навчальних закладів області, підготовкою статей до наукових збірок, періодичних видань. Усього під час роботи в університеті опубліковано близько 30 наукових публікацій, у тому числі започатковано видання методичного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі», книги до 40-річчя бібліотеки університету. За час роботи в книгозбірні досвід збагатився роботою в офісних та спеціалізованих бібліотечних комп'ютерних програмах, науковою діяльністю, спілкуванням та обміном досвідом з колегами з інших областей України на наукових конференціях та семінарах у Полтаві, Києві, Львові.

З 2006 року по 2017 рік працювала на посаді головного спеціаліста управління культури, національностей, релігій та туризму Хмельницької обласної державної адміністрації. Як державний службовець, займалась контролем за реалізацією в області державної політики у сфері бібліотечної справи. З цією метою здійснювала підготовку проектів розпоряджень голови облдержадміністрації, рішень обласної ради, наказів та листів управління щодо реалізації обласних програм, планів, заходів, видання та надходження літератури до бібліотечних фондів, комп'ютеризації бібліотек тощо. Займалась збором та узагальненням даних державної статистичної звітності бібліотек, проведенням колегій управління, громадських слухань, брала участь у семінарах і нарадах працівників бібліотек області.

Катерина Анатоліївна постійно працює над підвищенням кваліфікації і здобуттям нових професійних якостей.

З 11 травня 2017 року за результатами рішення конкурсної комісії з проведення добору на посаду директора Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки Катерина Анатоліївна очолює колектив обласної універсальної наукової бібліотеки.

На посаді директора значну увагу приділяє підвищенню соціальної ролі бібліотеки в суспільстві, співпраці з різноманітними установами та закладами, громадськими організаціями, поліпшенню матеріально-технічної бази бібліотеки, раціональній організації кадрів та технологічних процесів, організації діяльності публічних бібліотек регіону в умовах впровадження адміністративно-територіальної реформи в області, надання якісних бібліотечних послуг в об'єднаних територіальних громадах, підвищенню фахового рівня бібліотечних фахівців області. Активно виступає перед слухачами обласних курсів підвищення кваліфікації, бере участь у науково-практичних конференціях бібліотек, у засіданнях круглих столів, сприяє впровадженню кращого досвіду діяльності бібліотек області.

За роботу у сфері культури, державної служби неодноразово відзначена грамотами Хмельницької обласної державної адміністрації, управління культури, національностей, релігій та туризму облдержадміністрації, Міністерства культури України.

Ми ще раз щиро вітаємо директора, висловлюємо слова поваги і бажаємо міцного здоров'я, любові, радості життя, Божого благословення та тривалого довголіття.

З повагою колектив відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі Хмельницької ОУНБ

Видавець: інформаційний онлайн бюлетень відділу науково-методичної роботи та інновацій у бібліотечній справі Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки

Укладач: Поліщук Н.П.

Адреса: м. Хмельницький, 29000, вул. Героїв Майдану, 28

Тел.: (0382) 79-56-40

E-mail: nmvkmoblbib@gmail.com

Веб-сайт: <http://ounb.km.ua/>